

DE CURATOR VAN LEHMAN RAPPORTEERT

TEKST: AAFJE RIETVELD; ILLUSTRATIE: JOSJE VAN KOPPEN

Als het eerste faillissementsverslag van de curator van de Nederlandse Lehman-dochter iets duidelijk maakt, is het wel dat er nog heel veel onduidelijk is.

Op 15 september 2008 is surseance van betaling verleend aan de Amerikaanse holding van de eens zo machtige zakenbank Lehman Brothers. De voor de buitenwereld volkomen onverwachte surseance van Lehman Brothers Holding International (LBHI) werd vier dagen later gevolgd door de surseance van de Nederlandse dochter, Lehman Brothers Treasury (LBT).

De voornaamste activiteit van LBT was de uitgifte van beleggingen (notes) aan Europese beleggers. Het daarmee binnengehaalde geld werd direct doorgeleend aan de Amerikaanse moeder. In Nederland bleef zo vrijwel niets achter. Daartegenover stond dat de betalingen onder die notes gegarandeerd werden door LBHI. Geen vuiltje aan de lucht dus, althans zo leek het tot 15 september.

Op 8 oktober 2008 viel het doek, toen het faillissement van LBT werd uitgesproken. De bewindvoerder in surseance, mr. Rutger Schimmelpenninck, werd benoemd tot curator. Op 22 december 2008 bracht hij zijn eerste faillissementsverslag uit.

DE CURATOR WEET HET NIET

Uit dat verslag blijkt allereerst dat LBT zelf over de verplichtingen onder de uitgegeven notes geen risico liep. Deze risico's werden per individuele serie van notes afgedekt door swapovereenkomsten met andere Lehman-entiteiten. De opbrengsten van de notes werden vervolgens in hun geheel uitgeleend aan LBHI die op haar beurt dus de betalingen op die notes garandeerde. Nauwelijks risico's in Nederland, maar even zo weinig assets.

Dit systeem heeft tot gevolg dat de boekhouding van LBT zeer nauw verweven is met die van andere Lehman-entiteiten. Zo werden de notes niet gewaardeerd door LBT maar door twee Britse Lehman-vennootschappen. Deze vennootschappen zijn inmiddels beide failliet; de individuele werknemers die zich met de waardering bezighielden zijn allang gevlogen. Bovendien wordt de waarde van de notes negatief beïnvloed door het optreden van allerlei contractueel vastgelegde 'events of default', zoals de betalingsonmacht of het faillissement van de verschillende Lehman-zusters. Zodoende kan niemand de waarde van de notes, de uitstaande lening en de afgegeven garanties nog berekenen. Ook de curator niet. Weliswaar zijn op de meest recente balans van LBT de intercompany receivables en intercompany payables opgenomen, maar "de curator is niet in staat om deze waarderings te valideren".

Nu is in elk geval duidelijk dat de liquide middelen van LBT ten tijde van het faillissement bestonden uit een Nederlandse bankrekening, waarop een bedrag van ruim 38.000 euro stond, en een aantal buitenlandse valutarekeningen met daarop bij elkaar een bedrag van zo'n 5,5 miljoen euro. Niet duidelijk is welk passief daartegenover staat, maar in elk geval is

zeker dat er voor meer dan 30 miljard euro aan notes is uitgegeven.

Naast de bankrekeningen bestaat het actief van LBT dus uit vorderingen op andere entiteiten van de Lehman-groep, waaronder met name een vordering op LBHI vanwege

